

Іван Веремійчик,
доцент Східноєвропейського
національного університету
імені Лесі Українки

Олександр Журба,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
Національного інституту освіти
(Білорусь)

Прикраси і сувеніри з утилізованих* штучних матеріалів

На практичних заняттях з трудового навчання молодших школярів використовують як природні, так і штучні матеріали. Це, в основному, використані пластмасові вироби, особливо утилізована тара.

Пластмаси – це матеріали, які здатні за певних умов (нагрівання, охолодження, тиску) зберігати надану їм форму. Основою пластмас є зв'язуючі речовини – природні і синтетичні смоли (відходи нафти, кам'яного вугілля, природного газу). Найпоширенішими наповнювачами пластмас є дерев'яне й мінеральне борошно, тканини, папір. Барвники вводять, щоб надати пластичним масам певного кольору. Пластмаси виготовляють на хімічних заводах.

Для виготовлення виробів беруть такі види пластмас, які легко піддаються обробці:

пінопласт – білий пакувальний матеріал, пори якого заповнені газом;

поролон – пористий, газонаповнений еластичний матеріал;

полістирол – синтетичний матеріал для різних виробів (пляшок з-під води, соків, стаканчиків, трубочок);

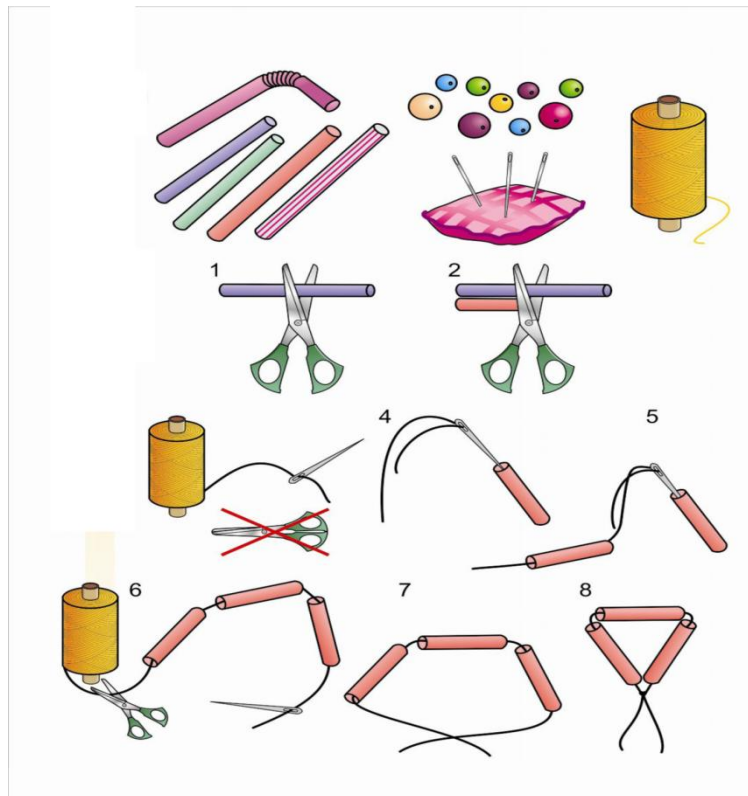
поліетилен – прозора плівка.

Тонкий полістирол, поліетилен, поролон ріжуть ножицями, а пінопласт – лобзиком, гострим ножом. Шліфують дрібнозернистим наждачним папером. Молодші школярі склеюють пластмаси густим клеєм ПВА.

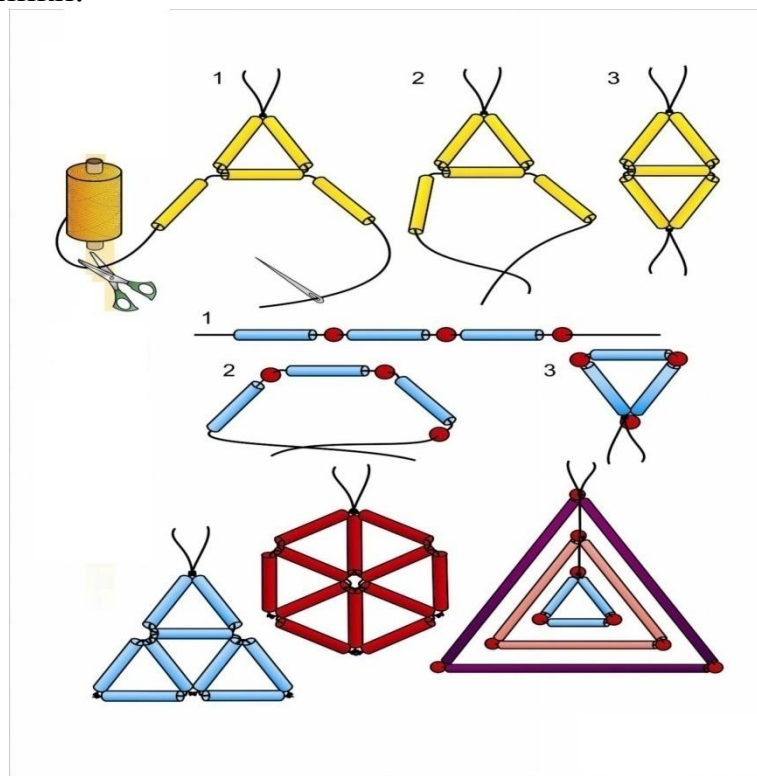
Так як пластмасові непридатні вироби кожен рік поповнюються, то вони забруднюють навколишнє середовище. Потрібно їх переробляти, в тому числі й знаходити нове застосування – давати їм нове життя.

Під час роботи зі штучними матеріалами вчитель може виявляти творчі індивідуальні властивості учнів, їх нахили, тому що є вільний вибір форм, конструкцій виробів, варіативність робіт, яка позитивно впливає на розвиток дитячої фантазії, ініціативи.

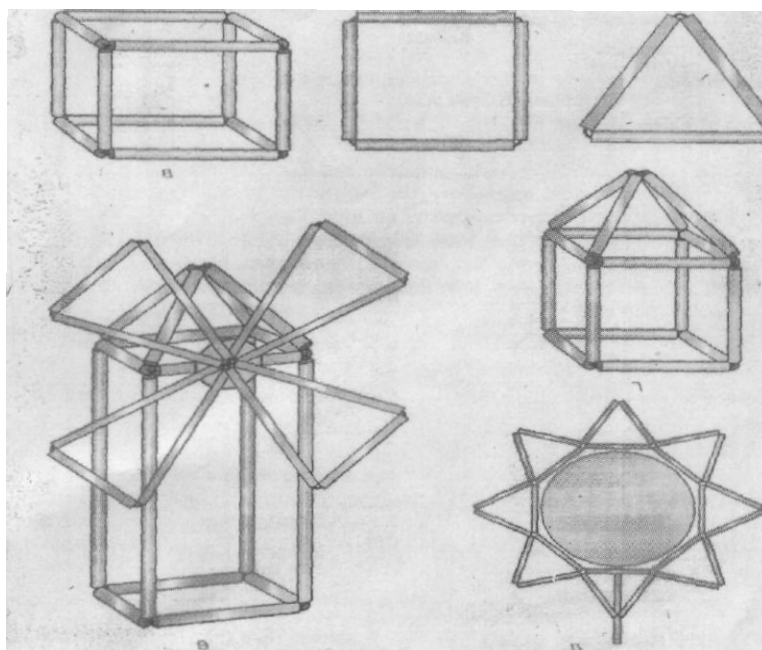
* Утилізувати – використовувати будь-які відходи для переробки, знаходити їм застосування.

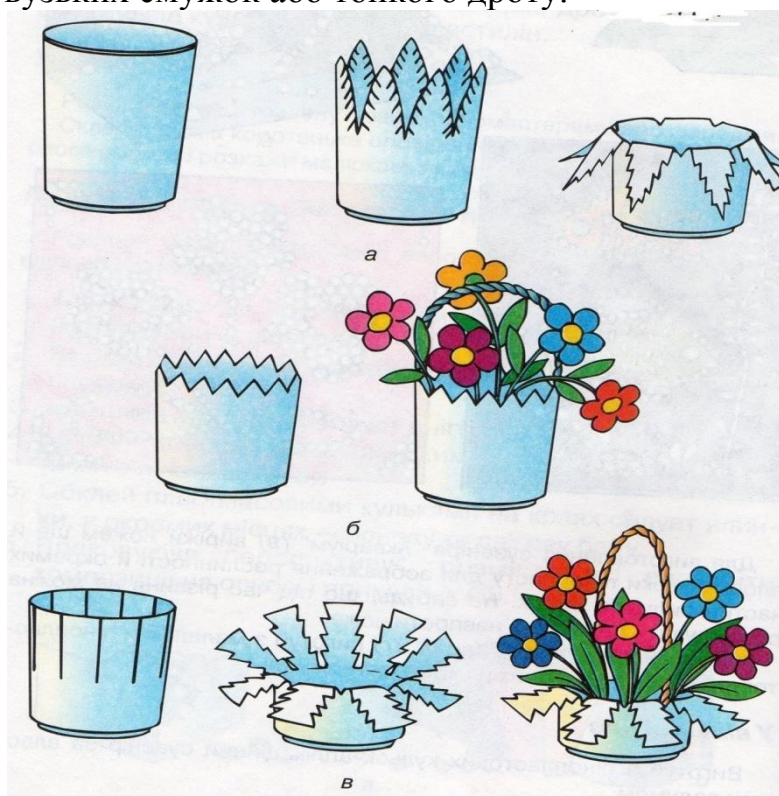
Так із використаних трубочок для споживання соків можна виготовити гірлянди та інші новорічні прикраси. Спочатку їх нарізують визначених розмірів і з'єднують за допомогою ниток. Для кращого просування через трубочку використовують велику голку. У місцях з'єднання трубочок бажано використати бусинки.

Із простих геометричних фігур (трикутників, квадратів) конструюють новорічні прикраси у вигляді призми, будиночка. Поступово ускладнюючи конструкції створюють прикраси у вигляді різдв'яної зірки, млинчика.

Із пластмасових стаканчиків легко можна виготовити серветниці різних форм для дому та шкільних їдалень, а також корзинки з квітами. Пелюстки квіток виготовляють із кольорової поліетиленової плівки, стеблинки – з поліетиленових вузьких смужок або тонкого дроту.

Для створення декоративних квітів «Конвалії» знадобиться полістиролова пляшечка та кульки з пінопласту.

Декоративні пластмасові квіти «Хризантеми» і сувенір «Танцівниця» бажано виготовити в домашніх умовах за допомогою старших друзів чи батьків.

Підсумовуючи такі заняття з утилізації використаних пластмасових виробів, учитель наголошує на тому, що ніколи не можна спалювати пластмасові матеріали. Вони дуже забруднюють повітря. Якщо ж

пластмасові використані вироби непридатні для утилізації, то також не можна викидати їх у загальне сміття, а потрібно здавати у спеціалізовані приймальні пункти для наступної переробки.

Якщо брати участь у сприянні чистоти навколишнього середовища, то можна стати учасниками екологічного процесу «Чиста країна».